

**BANKOWY
FUNDUSZ
GWARANCYJNY**

Raport Roczny 2011

Spis treści

- **Słowo wstępne Przewodniczącego Rady i Prezesa Zarządu Funduszu 3**
- **1. Cele i zadania 5**
- **2. Władze i organizacja 7**
 - 2.1. Skład organów Funduszu 7
 - 2.2. Organizacja Biura Funduszu 9
 - 2.3. Zatrudnienie 12
- **3. Najważniejsze przedsięwzięcia BFG w 2011 roku 13**
 - 3.1. Wprowadzanie nowych rozwiązań systemowych w zakresie gwarantowania depozytów 13
 - 3.1.1. Prace Komitetu Sterującego 13
 - 3.1.2. Test efektywności systemów BFG 14
 - 3.2. Polityka bezpieczeństwa i system zarządzania ryzykiem operacyjnym 15
 - 3.3. Rozwój działalności analitycznej 16
 - 3.3.1. Analizy sytuacji w sektorze bankowym 16
 - 3.3.2. Zmiany w systemie oceny banków – system wczesnego ostrzegania 16
- **4. Prace analityczne w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków 18**
- **5. Międzynarodowa konferencja i Walne Zgromadzenie Członków IADI 19**
- **6. Działalność gwarancyjna 20**
 - 6.1. Finansowanie działalności gwarancyjnej 20
 - 6.2. Realizacja wypłat gwarancyjnych 22
- **7. Działalność pomocowa i jej modyfikacja 24**
 - 7.1. Pomoc finansowa z funduszu pomocowego 24
 - 7.1.1. Cele udzielania pomocy 24
 - 7.1.2. Warunki udzielania pomocy 24
 - 7.1.3. Dotychczasowa działalność pomocowa 25
 - 7.2. Pomoc z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych 27
 - 7.2.1. Cele udzielania pomocy 27
 - 7.2.2. Dotychczasowa działalność w ramach frbs 27
 - 7.3. Prace nad usprawnieniem form pomocy 30
- **8. Monitorowanie i kontrola wykorzystania pomocy finansowej BFG oraz realizacja kontroli prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania banków 31**
 - 8.1. Monitorowanie i kontrola wykorzystania pomocy finansowej 31
 - 8.1.1. Monitorowanie banków 32
 - 8.2. Kontrole przeprowadzone w bankach 33
 - 8.3. Kontrola prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania banków 34
- **9. Działalność analityczna 36**
 - 9.1. Analizy sytuacji w sektorze bankowym i identyfikacja zagrożeń 36
 - 9.2. Aktualizacja i rozwój bazy informacyjnej 38
- **10. Działalność w zakresie inwestowania środków finansowych 39**
- **11. Współpraca krajowa i zagraniczna 40**
 - 11.1. Współpraca krajowa 40
 - 11.2. Współpraca zagraniczna 42
- **12. Działalność promocyjno-informacyjna 43**
- **13. Wybrane dane finansowe 45**

Słowo wstępne Przewodniczącego Rady i Prezesa Zarządu Funduszu

Szanowni Państwo,

W 2011 roku Bankowy Fundusz Gwarancyjny prowadził działalność w warunkach relatywnie wysokiego wzrostu gospodarczego w Polsce i stabilnej sytuacji w krajowym sektorze bankowym. W związku z dobrą kondycją banków nie wystąpiła potrzeba dokonywania wypłat środków gwarantowanych. W otoczeniu zewnętrznym, poza Polską, odnotowano jednak szereg niekorzystnych zjawisk: silne osłabienie aktywności gospodarczej, kłopoty finansowe banków i narastający kryzys zadłużeniowy w niektórych krajach strefy euro oraz utrzymująca się niestabilność na międzynarodowych rynkach finansowych.

Zjawiska te nie zagroziły bezpieczeństwu polskiego sektora bankowego, ale ich utrzymywanie się lub pogłębianie może stanowić potencjalne źródła zagrożenia dla kondycji banków w Polsce w przyszłości. Z tego względu w 2011 roku szczególnego znaczenia nabierały te działania BFG, które zmierzały do umocnienia stabilności krajowego sektora bankowego. Fundusz kontynuował rozpoczęte w 2010 roku prace związane ze zmianami w systemie gwarantowania depozytów, wynikającymi z nowelizacji ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. W ich wyniku BFG zostało przygotowane do realizacji wypłat środków gwarantowanych deponentom w terminie skróconym do 20 dni roboczych. W Funduszu powstał model systemu wczesnego ostrzegania, umożliwiający szybszą i skuteczniejszą niż dotychczas identyfikację banków zagrożonych niewypłacalnością. W 2011 roku trwały również prace nad rozbudową i usprawnieniem informatycznego Systemu Realizacji Gwarancji, podjęto działania inwestycyjne i organizacyjne dla zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa Funduszu, przeprowadzono testy efektywności systemów BFG. Realizacja przez BFG nowego ustawowego obowiązku, a mianowicie kontroli prawidłowości danych w systemach wyliczania banków, umożliwiła, po udostępnieniu bankom wyników kontroli, podjęcie przez nie działań poprawiających jakość tych danych.

W 2011 roku rozpoczęto prace nad wprowadzeniem w Polsce rozwiązań prawnych z zakresu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (ang. bank resolution). W listopadzie 2011 roku Fundusz objął przewodnictwo w powołanej przez Komitet Stabilności Finansowej Grupy Roboczej, której zadaniem jest przygotowanie rozwiązań prawnych dotyczących restrukturyzacji oraz uporządkowanej likwidacji banków, a także opracowanie projektu założeń projektu ustawy.

Równolegle do prac prowadzonych w Grupie Roboczej Bankowy Fundusz Gwarancyjny współpracował z Bankiem Światowym w ramach pomocy doradczej dla rządu polskiego przy przygotowaniu koncepcji restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Decyzją Ministra Finansów Fundusz został wyznaczony jako instytucja wiodąca w zakresie tej współpracy.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny podejmował w ubiegłym roku szereg działań zmierzających do szerszego informowania społeczeństwa na temat zasad funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów oraz roli jaką BFG pełni na rzecz krajowego systemu stabilności instytucji finansowych.

Rok 2011 był również okresem szczególnej aktywności Funduszu na forum międzynarodowym. We współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Gwarantów Depozytów (IADI) w październiku 2011 roku BFG zorganizował w Warszawie dziesiątą Doroczną Konferencję i Walne Zgromadzenie Członków IADI. Wysoka ocena organizacji tego wydarzenia w Warszawie znalazła swój wyraz w uhonorowaniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez Przewodniczącą IADI specjalną nagrodą, przyznaną organizatorowi po raz pierwszy w historii Stowarzyszenia. Fundusz brał również aktywny udział w bieżących pracach IADI oraz Europejskiego Forum Gwarantów Depozytów (EFDI). BFG uczestniczył także w pracach wielu struktur europejskich, m.in. Grupy Roboczej do Spraw Wczesnego Ostrzegania Komisji Europejskiej, przygotowującej propozycje legislacyjne w zakresie uporządkowanej likwidacji banków.

Bardzo dobra współpraca z Ministerstwem Finansów, Narodowym Bankiem Polskim, Komisją Nadzoru Finansowego, Związkiem Banków Polskich, a także samymi bankami, stanowi dla Bankowego Funduszu Gwarancyjnego trudne do przecenienia wsparcie w realizacji zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa oraz stabilności sektora bankowego w Polsce. Bardzo za tę współpracę dziękujemy.

Ludwik Kotecki

Przewodniczący Rady
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Jerzy Pruski

Prezes Zarządu
Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

1. Cele i zadania

Bankowy Fundusz Gwarancyjny działający na podstawie *ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*, wchodzi w skład sieci bezpieczeństwa finansowego kraju, pełniąc przypisane mu ustawowo zadania, które obejmują: działalność gwarancyjną, pomocową i analityczną. Fundusz realizuje zadania na podstawie uchwalonych na dany rok *Planu działalności* i *Planu finansowego Bankowego Funduszu Gwarancyjnego*.

W roku 2011 Bankowy Fundusz Gwarancyjny zrealizował wszystkie przedsięwzięcia wskazane i zaplanowane w *Kierunkach rozwoju BFG do 2011 r.* i *Planie działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego na rok 2011*. W znacznym stopniu stanowiły one kontynuację działań rozpoczętych w 2010 r. i związanych ze zmianami systemu gwarantowania depozytów, wynikającymi z nowelizacji *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*, która weszła w życie z dniem 30 grudnia 2010 r. Ich celem było przygotowanie Funduszu do wprowadzonych ustawą zmian, w tym do realizacji wypłat środków gwarantowanych deponentom w terminie skróconym do 20 dni roboczych.

Sprawne funkcjonowanie zmienionego systemu gwarantowania depozytów wymagało również rozwoju funkcji monitorującej i analitycznej. Wzmacnianie obu tych funkcji ma na celu odpowiednio wczesną identyfikację ryzyka w sektorze bankowym i przygotowanie Funduszu do podjęcia odpowiednich działań.

W 2011 r. dotychczasowy system analiz sektora bankowego poszerzono o nowe opracowania dotyczące sektora banków spółdzielczych, przygotowywane w cyklu półrocznym. W opracowaniach tych przedstawiono w sposób pogłębiony sytuację ekonomiczno-finansową sektora banków spółdzielczych oraz wskazano na bariery strukturalne dalszego ich rozwoju.

W 2011 r. wiele uwagi poświęcono analizom sposobów postępowania z bankami w trudnej sytuacji, w szczególności restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (*resolution*) z wykorzystaniem doświadczeń zagranicznych oraz ich skuteczności. W 2011 r. Fundusz – jako instytucja wiodąca – rozpoczął współpracę z Bankiem Światowym w zakresie problematyki uporządkowanej likwidacji banków. Początkiem wspólnych działań było zorganizowanie w październiku 2011 r. w siedzibie Funduszu seminarium poświęconego tej tematyce.

Pod koniec 2011 r. Komitet Stabilności Finansowej powołał Grupę Roboczą pod przewodnictwem Prezesa Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. W skład Grupy Roboczej weszli przedstawiciele czterech instytucji: Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego i BFG. Zadaniem Grupy Roboczej jest przygotowanie rozwiązań prawnych dotyczących restrukturyzacji oraz uporządkowanej likwidacji banków w Polsce oraz opracowanie projektu założeń projektu ustawy. Już w grudniu 2011 r. z inicjatywy Grupy Roboczej odbyły się dwa seminaria dotyczące m.in. zasad i zakresu podmiotowego uporządkowanej likwidacji banku oraz modeli układu instytucjonalnego.

Do zadań ustawowych BFG należy udzielanie bankom wsparcia finansowego z funduszu pomocowego. Podstawowym warunkiem udzielenia przez BFG pożyczki z funduszu pomocowego jest stwierdzenie wystąpienia stanu niebezpie-

czeństwa niewypłacalności. W 2011 r. żaden z banków nie wystąpił z wnioskiem o udzielenie pomocy finansowej.

Zawieszenie działalności banku i w konsekwencji wypłata środków gwarantowanych deponentom przez instytucję gwarantowania depozytów powinna stanowić ostateczność. Z tego względu Fundusz pracował nad możliwościami usprawnienia i rozszerzenia instrumentarium działalności pomocowej.

Zgodnie z *ustawą o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających*, wsparcie finansowe z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych (frbs) może być udzielane wyłącznie bankom, w których nie występuje niebezpieczeństwo niewypłacalności. W 2011 r. udzielono pożyczek z tego funduszu 12 bankom. Prowadzono też prace nad zoptymalizowaniem wykorzystania środków z frbs, m.in. modyfikując system udzielania zwrotnej pomocy finansowej ze środków tego funduszu.

Podobnie jak w latach poprzednich, banki korzystające z pomocy finansowej Funduszu były monitorowane i kontrolowane. Na podstawie wyników monitorowania ustalono, że sytuacja ekonomiczno-finansowa banków nie stanowiła zagrożenia dla spłaty pożyczek.

W ciągu roku 2011 przedstawiciele Funduszu utrzymywali stałe kontakty z instytucjami tworzącymi polską sieć bezpieczeństwa finansowego i sektorem bankowym. Brali udział w pracach legislacyjnych nad projektami przepisów prawnych związanych z funkcjonowaniem BFG i projektami dotyczącymi polskiego rynku finansowego.

Rok 2011 Fundusz aktywnie działał na arenie międzynarodowej. W dniach 17–21 października 2011 r. Bankowy Fundusz Gwarancyjny – we współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Gwarantów Depozytów (IADI) – zorganizował w Warszawie dziesiątą Doroczną Konferencję i Walne Zgromadzenie Członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Gwarantów Depozytów (*10th IADI Annual Conference and Annual General Meeting*). Polska była pierwszym krajem członkowskim Unii Europejskiej, który gościł Walne Zgromadzenie Członków IADI.

W 2011 r. przedstawiciele BFG stale uczestniczyli w bieżących pracach IADI. Prezes Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, pełniący funkcję członka Rady Wykonawczej tej organizacji, brał udział w jej posiedzeniach, a przedstawiciele BFG w pracach trzech komitetów IADI (Badań i Wytucznych, Konferencji i Szkoleń oraz Audytu) i czterech podkomitetów tej organizacji.

W wyniku efektywnego zarządzania kosztami, a także nowej polityki inwestycyjnej i aktywnego zarządzania środkami finansowymi, w roku 2011 r. Fundusz osiągnął wyższy niż planowano wynik finansowy. Wyniósł on 414,3 mln zł, tj. o 3,4% (13,7 mln zł) więcej od założonych celów.

2. Władze i organizacja

2.1. Skład organów Funduszu

Ustawowymi organami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są Rada i Zarząd. W dniu 1 stycznia 2011 r. w skład Rady BFG wchodziły następujące osoby:

Przewodniczący Rady:	Dariusz Daniluk
Członkowie Rady:	Krzysztof Broda Sławomir Cytrycki Alina Gużyńska Krzysztof Pietraszkiewicz Piotr Piłat Jan Szambelańczyk Olga Szczepańska-Maciejuk

W okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego:

- w dniu 28 kwietnia 2011 r. Minister Finansów przyjął rezygnację złożoną dnia 20 kwietnia 2011 r. przez Przewodniczącego Rady Dariusza Daniluka i powołał na jego miejsce Piotra Piłata, jednocześnie odwołanego z funkcji Członka Rady,
- w dniu 23 maja 2011 r. Minister Finansów powołał w skład Rady Szymona Milczanowskiego,
- w dniu 25 listopada 2011 r. Alina Gużyńska została odwołana z funkcji Członka Rady.

Według stanu na koniec 2011 r. Rada BFG pracowała w następującym składzie:

Przewodniczący Rady:	Piotr Piłat
Członkowie Rady:	Krzysztof Broda Sławomir Cytrycki Szymon Milczanowski Krzysztof Pietraszkiewicz Jan Szambelańczyk Olga Szczepańska-Maciejuk

W okresie sprawozdawczym Rada BFG zdecydowała o ograniczeniu składu Zarządu BFG z pięciu do czterech osób. Celem tej zmiany była optymalizacja prac Zarządu i funkcjonowania biura BFG oraz zmniejszenie kosztów jego działalności.

Od dnia 19 stycznia 2011 r. Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego kontynuował pracę w następującym składzie:

Prezes Zarządu:	Jerzy Pruski
Zastępca Prezesa Zarządu:	Anna Trzecińska
Członkowie Zarządu:	Krystyna Majerczyk-Żabówka Sławomir Niemierka

Na wniosek Sławomira Niemierki Rada Funduszu z dniem 30 kwietnia 2011 r. odwołała go z funkcji członka Zarządu. Z dniem 1 maja 2011 r. Rada BFG powołała do pełnienia funkcji członka Zarządu Marka Szeflera. W związku z powyższym od dnia 1 maja 2011 r. Zarząd Bankowego Funduszu Gwarancyjnego pracował w składzie:

Prezes Zarządu:	Jerzy Pruski
Zastępca Prezesa Zarządu:	Anna Trzecińska
Członkowie Zarządu:	Krystyna Majerczyk-Żabówka Marek Szefler

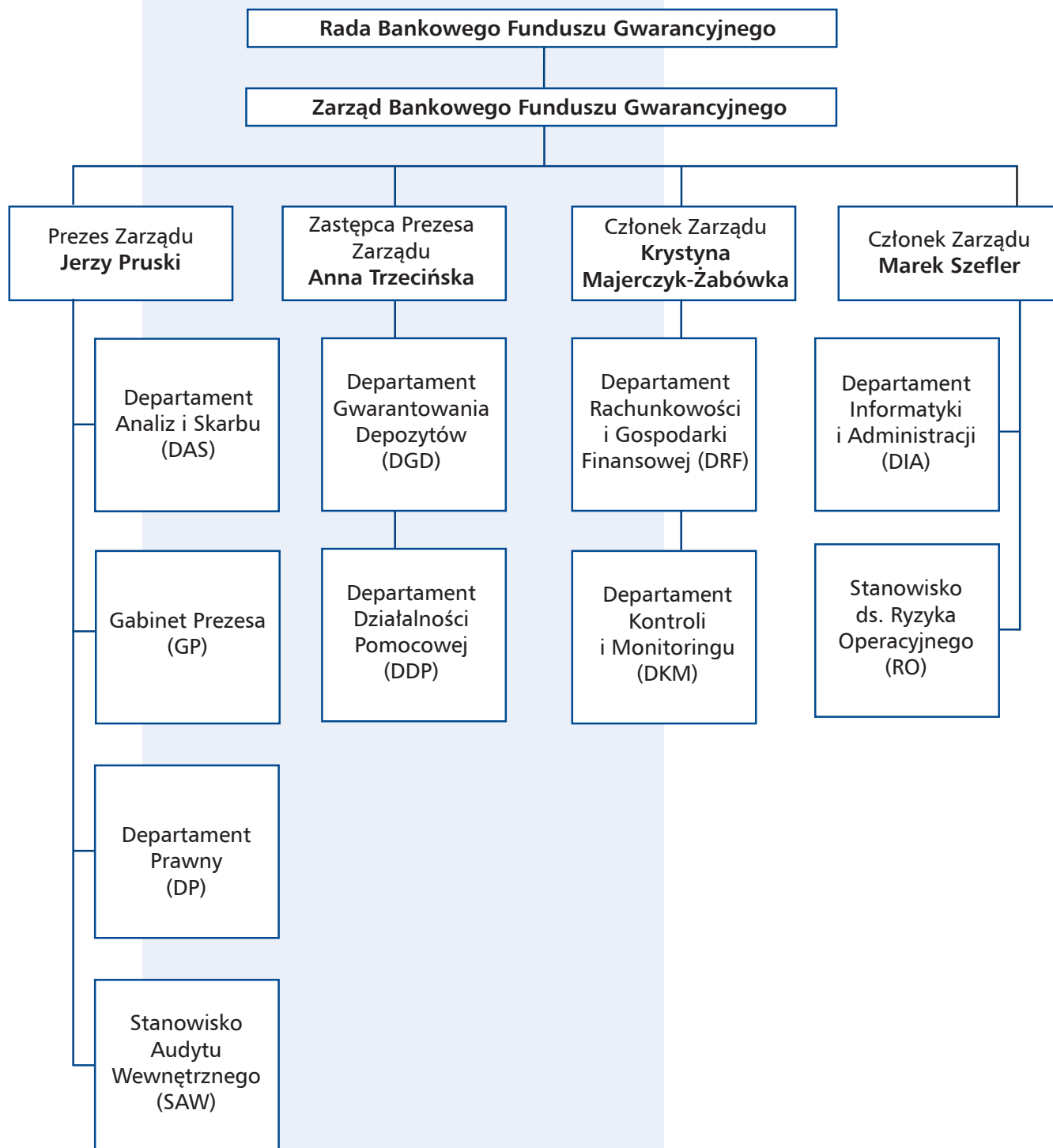
2.2. Organizacja Biura Funduszu

W skład struktury organizacyjnej Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wchodziły następujące komórki organizacyjne realizujące jego ustawowe zadania:

- **Departament Gwarantowania Depozytów** – zadania wynikające z obowiązku zapewnienia przez Fundusz wypłat środków gwarantowanych deponentom,
 - **Departament Działalności Pomocowej** – zadania w zakresie udzielania pomocy bankom znajdującym się w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności, obrotu wierzytelnościami nabywanymi od tych banków, udzielania pomocy bankom z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych oraz administrowania tą pomocą,
 - **Departament Analiz i Skarbu** – zadania związane z analizą sektora bankowego i oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów objętych systemem gwarantowania, gromadzeniem i analizowaniem informacji dotyczących sytuacji makroekonomicznej w Polsce i na świecie oraz lokowaniem wolnych środków finansowych Funduszu,
 - **Departament Kontroli i Monitoringu** – zadania związane z kontrolą i monitorowaniem banków, które otrzymały pomoc finansową Funduszu oraz kontrolą prawidłowości danych, będących podstawą do wypłaty środków gwarantowanych, zawartych w systemach wyliczania banków objętych systemem gwarantowania,
 - **Departament Informatyki i Administracji** – zadania w zakresie pozyskiwania, tworzenia i udostępniania informacji niezbędnych w pracy Biura Funduszu, ochrony danych, osób i mienia, bezpieczeństwa i sprawności systemów technicznych i administracyjnych oraz zapewnienia ciągłości działania Funduszu,
 - **Departament Rachunkowości i Gospodarki Finansowej** – zadania związane z gospodarką finansową i rachunkowością Funduszu,
 - **Gabinet Prezesa** – zadania związane z zapewnieniem obsługi organów Funduszu, Prezesa Zarządu, organizacją pracy i sprawami pracowniczymi, komunikacją zewnętrzną (w tym aktualizacją treści witryny internetowej) i wewnętrzną,
 - **Departament Prawny** – zadania związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz organów Funduszu, Prezesa Zarządu oraz Biura Funduszu,
 - **Stanowisko ds. Ryzyka Operacyjnego** – zadania związane z koordynacją i wspomaganie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w komórkach organizacyjnych Biura Funduszu,
 - **Stanowisko Audytu Wewnętrznego** – zadania związane z badaniem działalności Funduszu pod względem zgodności działania z ustalonymi celami, przepisami prawa, wewnętrznymi aktami prawnymi.
- Ponadto w BFG działały cztery stałe, międzydepartamentalne komitety:
- **Komitet ds. Zarządzania Aktywami**, który określa politykę lokowania wolnych środków finansowych Funduszu,

- **Komitet ds. Oceny Wniosków Pomocowych**, którego zadaniem jest opiniowanie przygotowywanych przez Departament Działalności Pomocowej wniosków w sprawie udzielenia bankom pomocy finansowej z funduszu pomocowego oraz pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych,
- **Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego**, którego zadaniem jest inicjowanie, koordynowanie i rekomendowanie Zarządowi Funduszu działań związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w BFG,
- **Komitet ds. systemu wczesnego ostrzegania**, którego zadaniem jest ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej w sektorze bankowym i poszczególnych bankach oraz jej wpływu na stabilność systemu finansowego, a także nadawanie ratingów bankom objętym systemem gwarantowania

**Struktura organizacyjna BFG
(stan na 31.12.2011 r.)**

2.3. Zatrudnienie

W dniu 1 stycznia 2011 r. zatrudnienie w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym wynosiło 80 osób, natomiast w dniu 31 grudnia 2011 r. – 89 osób.

W związku z realizacją przez BFG nowych zadań w 2011 r. w Funduszu zatrudniono łącznie 15 osób. W skali roku rozwiązano umowy o pracę z 6 osobami.

3. Najważniejsze przedsięwzięcia BFG w 2011 roku

3.1. Wprowadzanie nowych rozwiązań systemowych w zakresie gwarantowania depozytów

3.1.1. Prace Komitetu Sterującego

Przygotowaniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego do wdrożenia *dyrektywy 94/19/WE* w zakresie terminu wypłaty świadczeń gwarancyjnych zajmował się Komitet Sterujący, kontynuując prace w następujących obszarach merytorycznych: legislacyjnym, informatycznym, kontroli oraz obszarze logistyczno-proceduralnym.

Obszar legislacyjny obejmował prace nad aktami wykonawczymi do znowelizowanej w dniu 30 grudnia 2010 r. *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*, tj. rozporządzeniem w sprawie zawieszenia wypłaty środków gwarantowanych w przypadku, gdy środki zdeponowane na rachunku zostały zablokowane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a także rozporządzeniem w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w podmiotach objętych obowiązkowym systemem gwarantowania. W pracach tych Fundusz aktywnie uczestniczył, przygotowując propozycje w zakresie zawartości tych aktów oraz opiniując stosowne projekty, a także prowadząc niezbędne konsultacje z bankami.

W obszarze informatycznym w ciągu 2011 r. prowadzone były prace nad rozbudową i usprawnianiem informatycznego Systemu Realizacji Gwarancji, będącego zestawem narzędzi informatycznych obejmującym Portal SRG – moduł komunikacyjny oraz Aplikację SRG – moduł przetwarzania danych. Po przeprowadzanych z bankami konsultacjach w ciągu 2011 r. podpisano z nimi umowy na korzystanie z Portalu SRG.

W ramach działań przygotowawczych do realizacji kontroli prawidłowości danych testowano narzędzia informatyczne wspomagające proces kontroli. Testowanie obejmowało przygotowanie i doskonalenie oraz rozbudowę formuł kontrolnych.

W obszarze logistyczno-proceduralnym prace koncentrowały się na wypracowaniu, we współpracy z potencjalnymi partnerami Funduszu, ostatecznego brzmienia umowy z bankiem-agentem o gotowości dokonywania wypłat środków gwarantowanych. Umowy takie podpisano z Bankiem Handlowym w Warszawie SA, Bankiem Polska Kasa Opieki SA oraz Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim SA, co zapewnia Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu możliwość dokonywania wypłat środków gwarantowanych poprzez sieć placówek bankowych na terytorium całej Polski w przypadku spełnienia warunku gwarancji. Umowy zostały zawarte na okres 3 lat.

Komitet Sterujący przygotował także instrukcję wewnętrzną regulującą zadania poszczególnych komórek organizacyjnych Biura BFG w procesie realizacji gwarancji oraz koncepcję funkcjonowania call center i strony internetowej Funduszu, będących głównymi kanałami informacji w sytuacji realizacji wypłat gwarancyjnych.

W Funduszu opracowano informację *Objaśnienia do Zagregowanego Profilu Klienta*, dostępną na stronie internetowej BFG oraz zestawienie kategorii podmiotów mogących być klientami banków, rozstrzygające czy dany podmiot jest czy też nie jest deponentem w rozumieniu *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*.

3.1.2. Test efektywności systemów BFG

Zgodnie z art. 38k *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym* w Funduszu w ciągu całego roku 2011 przeprowadzono testy sprawdzające efektywność procesu wypłat środków gwarantowanych w podziale na segmenty: obszar proceduralno-formalny (przygotowanie zestawu projektów uchwał, pism i informacji), sporządzenie listy wypłat (odbiór z banku listy deponentów, przetworzenie danych i ostatecznie wygenerowanie listy wypłat), przekazania listy wypłat bankom-agentom (sprawdzenie, czy przekazany przez Fundusz plik z testową listą wypłat jest akceptowany przez system informatyczny banku-agenta i czy dane w przygotowanym formacie będą mogły być wykorzystane do realizacji potencjalnych wypłat środków gwarantowanych), oraz call center (obsługa infolinii Funduszu) i witryna internetowa (testy wydajnościowe).

Wyniki testów poszczególnych elementów procesu wypłat środków gwarantowanych wykazały, że systemy Funduszu pozwalają na terminową realizację ustawowych obowiązków w zakresie wypłaty środków gwarantowanych. Jednocześnie stwierdzono, iż źródłem największego ryzyka w zakresie terminowości wypłat jest niedostateczna jakość danych w systemach wyliczania banków. Celem przeprowadzanych przez Fundusz kontroli danych znajdujących się w systemach wyliczania banków jest poprawa jakości tych danych.

3.2. Polityka bezpieczeństwa i system zarządzania ryzykiem operacyjnym

W związku z przygotowaniem do wdrożenia do eksploatacji użytkowej informatycznego Systemu Realizacji Gwarancji, w ciągu 2011 roku podjęto szereg działań mających na celu ochronę przetwarzanych w nim danych. Po opracowaniu i wdrożeniu *Polityki bezpieczeństwa* oraz *Instrukcji zarządzania systemem SRG*, w GIODO zostały zarejestrowane zbiory danych osobowych przetwarzane w systemie SRG.

W 2011 r. wdrożono nową regulację wprowadzającą zasady i tryb ochrony informacji w Funduszu, oraz wykonano szereg prac związanych z nowymi wymaganiami określonymi w *ustawie o ochronie informacji niejawnych*.

W 2011 r. kontynuowano także prace mające na celu budowę systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. W ciągu tego roku wprowadzono zasady funkcjonowania Kluczowych Wskaźników Ryzyka, rejestrowano i analizowano zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także zakończono prace nad opisami procesów strategicznych *Udzielanie bankom pomocy finansowej* oraz *Zarządzanie środkami Funduszu*. Poziom ryzyka operacyjnego w Funduszu, monitorowany na podstawie Kluczowych Wskaźników Ryzyka, został oceniony jako niski.

3.3. Rozwój działalności analitycznej

3.3.1. Analizy sytuacji w sektorze bankowym

W ramach analizy i identyfikacji zagrożeń sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora bankowego, przygotowano i zaprezentowano w cyklu półrocznym nowe, poszerzone i kompleksowe opracowania dotyczące sektora banków spółdzielczych. W pierwszym z nich zaprezentowano w sposób pogłębiony sytuację ekonomiczno-finansową sektora banków spółdzielczych jako całości oraz – bardziej szczegółowo – w podziale na grupy utworzone według wielkości sumy bilansowej. Z uwagi na postępujący rozwój rynku usług bankowych i wzajemne przenikanie się obszarów działania banków spółdzielczych i komercyjnych, dokonano także porównań obu sektorów. Szczególną uwagę zwrócono na analizę ryzyka kredytowego i wypłacalności. Jednocześnie wskazano na bariery strukturalne dalszego rozwoju sektora banków spółdzielczych związane z ich wielkością.

Kolejne opracowanie dotyczyło analizy zagrożeń w sektorze banków spółdzielczych z uwzględnieniem specyfiki zrzeszeń. Zaprezentowano funkcjonowanie sektora banków spółdzielczych w kontekście relacji banków zrzeszonych i banku zrzeszającego. W opracowaniu przedstawiono analizę bilansu, w tym w szczególności działalność kredytową, a także analizę efektywności finansowej zarówno banków zrzeszonych jak i zrzeszających. Zwrócono uwagę na dysproporcje między potencjałem dystrybucyjnym sektora banków spółdzielczych a jego udziałem w podstawowych wielkościach bilansowych i wyniku finansowym sektora bankowego.

W analizie wskazano najważniejsze zagrożenia i obszary ryzyka związane z funkcjonowaniem zrzeszeń. Zastosowane ujęcie pozwoliło na bardziej kompleksową niż dotychczas identyfikację obszarów ryzyka w sektorze banków spółdzielczych oraz głównych zagrożeń, m.in. związanych z możliwością utraty źródeł finansowania i ograniczonymi możliwościami inwestowania.

3.3.2. Zmiany w systemie oceny banków – system wczesnego ostrzegania

W 2011 r. kontynuowano rozpoczęte wcześniej prace nad zmianą obowiązującego w Funduszu systemu oceny banków, w tym nad wprowadzeniem systemu wczesnego ostrzegania, umożliwiającego skuteczniejszą identyfikację banków zagrożonych niewypłacalnością. Zbudowano od podstaw addytywno-multiplikacyjny model systemu wczesnego ostrzegania (SWO), który umożliwia skuteczniejszą – niż stosowany dotychczas system addytywny – selekcję banków zagrożonych. Model ten ocenia trzy najistotniejsze z punktu widzenia wypłacalności banku obszary, tj.: efektywność, ryzyko kredytowe i adekwatność kapitałową, oraz uwzględnia informacje pozasprawozdawcze dotyczące prowadzonych postępowań naprawczych.

Wdrożenie modelu pod koniec 2011 r. stanowiło zmianę systemową w zakresie podejścia do oceny zagrożenia banków. Zastosowanie innowacyjnego rozwiązania umożliwi szybszą i skuteczniejszą identyfikację zagrożeń w bankach.

Drugim, obok modelu SWO, istotnym elementem wprowadzonego w Funduszu systemu wczesnego ostrzegania jest funkcjonujący od połowy 2011 r. Komitet do spraw systemu wczesnego ostrzegania. Przedmiotem działania Komitetu jest ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej w sektorze bankowym i poszczególnych bankach oraz jej wpływu na stabilność systemu finansowego. Na bieżąco śledzi on również sytuację makroekonomiczną w Polsce, Europie i na świecie, oraz jej wpływ na sytuację działających w Polsce banków, szczególnie pod kątem przeniesienia na rynek krajowy zagrożeń zidentyfikowanych w krajach Unii Europejskiej.

4. Prace analityczne w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków

W 2011 r. prowadzono prace analityczne w zakresie zarządzania kryzysowego w sektorze bankowym i potencjalnej roli Funduszu w tym procesie.

W BFG powołano Zespół Projektów Strategicznych zajmujący się kwestiami związanymi z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją banków, którego praca koncentrowała się na analizie aktualnego stanu prawnego dotyczącego projektowanych narzędzi, z uwzględnieniem obowiązujących ustaw, ratyfikowanych umów międzynarodowych i prawa Unii Europejskiej.

Ponadto w celu upowszechnienia wiedzy i wymiany opinii dotyczących budowy rozwiązań *resolution* w Polsce, zorganizowano seminaria wewnętrzne i zewnętrzne poświęcone przeglądowi dostępnych w Polsce narzędzi z zakresu wczesnej interwencji i uporządkowanej likwidacji banków.

Fundusz opiniował dokumenty robocze Komisji Europejskiej dotyczące szerokiego zakresu nowych rozwiązań w europejskim sektorze finansowym, w szczególności propozycji legislacyjnych odnoszących się do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji niewypłacalnego banku.

Pod koniec 2011 r. Bankowy Fundusz Gwarancyjny rozpoczął – jako instytucja wiodąca – współpracę z Bankiem Światowym w ramach *Technical Advisory Work for the Government of Poland*. Początkiem wspólnych działań było zorganizowanie przez BFG seminarium, w czasie którego przedstawiciele Banku Światowego zaprezentowali opracowanie uwzględniające najnowsze propozycje Komisji Europejskiej dotyczące prowadzenia uporządkowanej likwidacji banków, a eksperci zagraniczni przybliżyli rozwiązania z zakresu *resolution* funkcjonujące w kilku krajach. W toku kolejnych prac uzgodnione zostały zaproponowane przez Bank Światowy *Terms of Reference* określające zasady współpracy oraz harmonogram dalszych działań.

Prezes Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego został przewodniczącym powołanej przez Komitet Stabilności Finansowej w listopadzie 2011 r. Grupy Roboczej do spraw opracowania rozwiązań prawnych dotyczących restrukturyzacji oraz uporządkowanej likwidacji banków. W skład Grupy weszli przedstawiciele czterech instytucji: Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz BFG. Celem Grupy jest przygotowanie projektu założeń projektu ustawy w sprawie restrukturyzacji oraz uporządkowanej likwidacji banków w Polsce.

5. Międzynarodowa konferencja i Walne Zgromadzenie Członków IADI

W dniach 17–21 października 2011 r. Bankowy Fundusz Gwarancyjny, we współpracy z sekretariatem IADI, zorganizował w Warszawie dziesiątą Doroczną Konferencję i Walne Zgromadzenie Członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Gwarantów Depozytów (*10th IADI Annual Conference and Annual General Meeting*). Polska była pierwszym krajem członkowskim Unii Europejskiej, który gościł Walne Zgromadzenie Członków IADI. Organizację całej imprezy przeprowadzono siłami własnymi BFG, bez korzystania z usług zewnętrznej firmy specjalistycznej.

W dniach 17 i 18 października odbyło się łącznie 18 spotkań komitetów i podkomitetów IADI oraz posiedzenie Rady Wykonawczej i Walnego Zgromadzenia Członków tej organizacji. W spotkaniach tych wzięło udział 170 uczestników reprezentujących instytucje gwarantujące depozyty z 60 państw ze wszystkich kontynentów.

W dorocznej Konferencji IADI *Beyond the Crisis: the Need for Strengthened Financial Stability Framework*, która odbyła się w dniach 19–20 października, wzięło udział ponad 270 przedstawicieli instytucji gwarantujących depozyty z całego świata oraz reprezentantów banków centralnych, instytucji nadzorczych, ministerstw finansów oraz instytucji międzynarodowych, w tym Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Komisji Europejskiej, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS) i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Wysoka ocena organizacji Dorocznej Konferencji IADI w Warszawie znalazła swój wyraz w uhonorowaniu BFG przez Przewodniczącego IADI specjalną nagrodą. Nagroda taka została przyznana organizatorowi po raz pierwszy w historii IADI.

6. Działalność gwarancyjna

6.1. Finansowanie działalności gwarancyjnej

Wypłaty środków gwarantowanych deponentom finansowane są ze źródeł typu ex post i ex ante.

Źródłem finansowania o charakterze ex post są środki gromadzone przez banki w postaci funduszy ochrony środków gwarantowanych (fośg). Obowiązek tworzenia tych funduszy mają wszystkie banki będące uczestnikami polskiego systemu gwarantowania depozytów. Wysokość funduszy określana jest jako iloczyn sumy zgromadzonych w banku środków pieniężnych, stanowiących podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej, i stawki procentowej, ustalonej corocznie przez Radę BFG. Rada BFG, uwzględniając potencjalne zagrożenia w sektorze bankowym, określiła poziom stawki procentowej tworzenia fośg na 2011 r. w wysokości 0,4%¹, dla sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej. W 2011 r. utworzone przez wszystkie banki i utrzymywane w ich aktywach fundusze ochrony środków gwarantowanych (po aktualizacji w dniu 1 lipca 2011 r. oraz powiększeniu o wartość fośg utworzonego we wrześniu 2011 r. przez Polbank EFG SA) wyniosły 3.216.992,1 tys. zł.

Fundusze te nie były wykorzystywane w 2011 r., bowiem nie doszło do spełnienia warunku gwarancji. Sposób tworzenia przez banki funduszy ochrony środków gwarantowanych nie wpływa na obciążenia finansowe banków. Ogranicza jedynie swobodę dysponowania określoną częścią środków finansowych. Środki stanowiące pokrycie funduszy są lokowane w skarbowe papiery wartościowe, bony pieniężne NBP, obligacje emitowane przez NBP lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, co przynosi bankom dochody. Dopiero w przypadku spełnienia warunku gwarancji uczestnicy systemu przekazują do BFG odpowiednie kwoty na wypłaty środków gwarantowanych.

Potencjalne wypłaty gwarancyjne mogą być także finansowane ze źródeł o charakterze ex ante, którymi są:

- środki funduszu własnego BFG, przeznaczonego do ewidencjonowania środków odzyskanych z mas upadłości banków, którego łączna wysokość na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiła 53.623,0 tys. zł,
- środki funduszu własnego BFG, przeznaczonego do ewidencjonowania środków uzyskanych z opłat rocznych, pomniejszonego o wartość bilansową wierzytelności sfinansowanych z tego funduszu – fundusz pomocowy do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosił 5.573.552,4 tys. zł,

¹ Nowelizacja ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, która weszła w życie z dniem 30 grudnia 2010 r. podniosła maksymalny poziom stawki tworzenia fośg ustalonej przez Radę Funduszu do 0,55%.

- z innych źródeł, m.in. ze środków z dotacji i pożyczek z budżetu państwa, oraz z pozostałych funduszy własnych BFG, z wyłączeniem: funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych, części funduszu własnego, tworzonego w celu zapewnienia środków na nabycie rzeczowego majątku trwałego, funduszu z aktualizacji wyceny, niezatwierdzonego zysku z lat ubiegłych i zysku roku obrotowego – na dzień 31 grudnia 2011 r. fundusz zapasowy wynosił 666.604,4 tys. zł, fundusz statutowy 1.637.025,5 tys. zł, a wartość rzeczowego majątku trwałego pomniejszająca dostępny do finansowania wypłat gwarancyjnych fundusz statutowy wyniosła 61.603,2 tys. zł,
- środki z kredytu krótkoterminowego udzielonego przez Narodowy Bank Polski.

Ponadto istnieje możliwość podniesienia stawki tworzenia przez banki funduszy ochrony środków gwarantowanych oraz stawki opłaty rocznej (w drodze rozporządzenia Ministra Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP i Przewodniczącego KNF stawka tworzenia fośg może wzrosnąć do 0,8%, a stawka opłaty rocznej do 0,6%).

6.2. Realizacja wypłat gwarancyjnych

Tabela 1. Środki przeznaczone na wypłaty gwarancyjne w latach 1995–2011

Rok	Środki przeznaczone na wypłaty gwarancyjne (w mln zł)				Stopień wykorzystania fośg w %	Liczba deponentów
	Ogółem	w tym:				
		z fośg	ze środków płynnych mas upadłości	z funduszu środków uzyskanych z mas upadłości		
1995	105,0	85,9	19,1	0	38,1	89 939
1996	50,8	47,3	3,1	0,4	14,9	59 420
1997	6,4	4,7	0,6	1,1	2,3	10 418
1998	8,2	4,1	1,8	2,3	3,2	6 775
1999	4,7	0	2,0	2,7	0	1 572
2000	626,0	484,1	141,9	0	48,4	147 739
2001	12,5	0	4,5	8,0	0	2 658
2002	0,1	0	0,1	0	0	46
2003	0,1	0	0,1	0	0	27
2004	0,4	0	0,4	0	0	124
2005	0,1	0	0,1	0	0	99
2006	0,1	0	0,1	0	0	5
2007	0	0	0	0	0	0
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0,004	0	0	0,004	0	1
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
RAZEM	814,4	626,1	173,8	14,5	–	318 823

Od początku działalności do końca 2011 r. BFG wypłacił środki gwarantowane deponentom 5 banków komercyjnych i 89 banków spółdzielczych.

Tabela 2. Upadłości banków w latach 1995–2011

Rok	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
1995*	2	48
1996	1	30
1997	–	6
1998	–	4
1999	1	–
2000	1	–
2001	–	1
2002–2011	–	–
RAZEM	5	89

* Od 17 lutego 1995 r., tj. od dnia wejścia w życie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Dokonane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wypłaty środków gwarantowanych wyniosły 814,4 mln zł i objęły 318,8 tys. uprawnionych deponentów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. Fundusz nie posiadał zobowiązań z tytułu niepodjętych środków gwarantowanych.

W 2011 r. Bankowy Fundusz Gwarancyjny nie uzyskał żadnych kwot z tytułu wierzytelności zgłoszonych do mas upadłości banków w związku z przekazaniem syndykom w latach ubiegłych środków pieniężnych na wypłaty dla deponentów.

Łączna wysokość funduszu środków uzyskanych z mas upadłości wyniosła na dzień 31 grudnia 2011 r. 53.623,0 tys. zł.

Na koniec 2011 r. pozostawały nieukończone postępowania upadłościowe 2 banków, wobec których nastąpiło spełnienie warunku gwarancji w okresie działalności Funduszu.

7. Działalność pomocowa i jej modyfikacja

7.1. Pomoc finansowa z funduszu pomocowego

7.1.1. Cele udzielania pomocy

Podstawowym celem działalności pomocowej jest udzielanie wsparcia finansowego na przeprowadzanie działań restrukturyzacyjnych banków zagrożonych niebezpieczeństwem niewypłacalności, a pośrednio ochrona klientów przed utratą środków powierzonych tym bankom. Zgodnie z *ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym* pomoc może być udzielana w formie pożyczek, gwarancji lub poręczeń na warunkach korzystniejszych od ogólnie stosowanych. Do zadań Funduszu w zakresie udzielania pomocy należy również nabywanie wierzytelności banków, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności. W dotychczasowej działalności BFG udzielał pomocy wyłącznie w formie pożyczek.

Fundusz pomocowy, z którego udzielane są pożyczki, tworzony jest z obowiązkowych opłat rocznych wnoszonych przez wszystkie podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz podziału nadwyżki bilansowej Funduszu. Wysokość obowiązującej dany bank opłaty wyliczana jest jako iloczyn stawki ustalonej przez Radę Funduszu oraz podstawy, określonej w *ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*. Uchwałą z dnia 17 listopada 2010 r. Rada Bankowego Funduszu Gwarancyjnego określiła stawkę obowiązkowej opłaty rocznej należnej od banków w 2011 r. w wysokości 0,099% 12,5 krotności sumy wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w *ustawie Prawo bankowe*.

W 2011 r. fundusz pomocowy zasilony został wpłatami banków z tytułu opłaty rocznej w kwocie 733.423,1 tys. zł oraz z tytułu podziału nadwyżki bilansowej Funduszu w kwocie 363.842,2 tys. zł.

7.1.2. Warunki udzielania pomocy

Warunkiem udzielenia pomocy przez Fundusz jest stwierdzenie wystąpienia w banku stanu niebezpieczeństwa niewypłacalności.

Zgodnie z art. 20 *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym* udzielenie pomocy finansowej możliwe jest po spełnieniu określonych warunków, a w szczególności:

- przyjęciu przez Zarząd Funduszu wyników badania sprawozdania finansowego dotyczącego działalności banku ubiegającego się o pomoc, a w przypadku wniosku o udzielenie pomocy na przejęcie banku, połączenie się banków lub zakup akcji (udziałów) innego banku – wyników badania sprawozdań finansowych obu banków,

- przedstawieniu przez bank programu postępowania naprawczego pozytywnie zaopiniowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego, a w przypadku przejęcia lub połączenia się banków, zakupu akcji (udziałów) innego banku – pozytywnej opinii KNF o celowości tych działań,
- wykazaniu, że wysokość wnioskowanej pożyczki, gwarancji, poręczenia oraz środków wydatkowanych przez Fundusz na wykup wierzytelności nie przekracza sumy środków gwarantowanych na rachunkach deponentów w tym banku, a w przypadku wniosku o udzielenie pomocy finansowej w celu przejęcia lub połączenia z innym bankiem – nie przekracza sumy środków gwarantowanych na rachunkach deponentów w banku przejmowanym,
- udokumentowaniu, że nastąpiło wykorzystanie dotychczasowych funduszy własnych banku na pokrycie strat banku ubiegającego się o pomoc lub banku przejmowanego.

Rada Funduszu, na podstawie delegacji wynikającej z art. 7 ust. 2 pkt 6 *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*, określiła zasady, formy, warunki i tryb udzielania pomocy finansowej podmiotom objętym obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych oraz kryteria oceny niebezpieczeństwa niewypłacalności. Warunkiem udzielenia pomocy finansowej jest ustanowienie prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki.

7.1.3. Dotychczasowa działalność pomocowa

W 2011 r. nie dokonano wypłaty żadnej pożyczki z funduszu pomocowego. Fundusz administrował jedną pożyczką z funduszu pomocowego udzieloną w 2010 r. w kwocie 43.500,0 tys. zł na wsparcie procesu łączeniowego z bankiem znajdującym się w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności. Pożyczka udzielona została na okres 4 lat od dnia 27 kwietnia 2010 r. do dnia 26 kwietnia 2014 r. Zabezpieczeniem udzielonej pożyczki z funduszu pomocowego jest zastaw finansowy na prawach z obligacji skarbowych.

Od początku działalności do końca 2011 r. BFG udzielił z funduszu pomocowego 101 pożyczek, z tego 44 bankom komercyjnym i 57 bankom spółdzielczym, na łączną kwotę 3.790.342,4 tys. zł. Udzielona przez BFG pomoc finansowa przeznaczona została na samodzielną sanację banków (2.249.050,0 tys. zł), przejęcia banków zagrożonych upadłością (1.306.292,4 tys. zł) oraz na zakup przez nowych akcjonariuszy akcji banków będących w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności (235.000,0 tys. zł).

Tabela 3. Pożyczki wypłacone z funduszu pomocowego w latach 1996–2011

Rodzaj banku i cel pomocy	Wypłaty pożyczek	
	Kwota w tys. zł	Udział w %
• komercyjne*	3.427.386,4	90,4
samodzielna sanacja	2.066.000,0	54,5
przejęcia banków komercyjnych	981.906,4	25,9
przejęcia banków spółdzielczych	144.480,0	3,8
zakup akcji	235.000,0	6,2
• spółdzielcze	362.956,0	9,6
samodzielna sanacja	183.050,0	4,8
procesy łączeniowe	179.906,0	4,8
RAZEM	3.790 342,4	100,0

* Łącznie z bankami zrzeszającymi banki spółdzielcze

Dotychczasowa pomoc finansowa udzielona przez Fundusz przyniosła wymierne efekty finansowe, wzmocniła zaufanie do sektora bankowego, umożliwiła zachowanie powszechnego dostępu do usług bankowych, jak również przyczyniła się do umocnienia stabilności sektora bankowego.

7.2. Pomoc z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych

7.2.1. Cele udzielania pomocy

Na podstawie *ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających*, w roku sprawozdawczym Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielał pomocy finansowej bankom spółdzielczym z utworzonego w 2001 r. funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych (frbs).

Zgodnie z ww. ustawą, Fundusz w ramach frbs dysponuje kwotą 123.409,7 tys. zł, która może być przeznaczona na finansowanie przez banki spółdzielcze:

- nabycia akcji banku zrzeszającego,
- poniesionych lub planowanych wydatków związanych z łączeniem się banków spółdzielczych, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa zgromadzonych środków pieniężnych lub poprawę albo ujednoczenie standardów obsługi klientów, a w szczególności na:
 - nabycie lub modyfikację programów lub sprzętu informatycznego,
 - rozwój lub ujednoczenie technologii bankowej,
 - modyfikację procedur finansowo-księgowych,
 - rozwój lub unifikację oferty produktów i usług bankowych,
- planowanych wydatków o charakterze inwestycyjnym.

Pomoc może być udzielana wyłącznie bankom, w których nie występuje niebezpieczeństwo niewypłacalności, a ich sytuacja pozwala – w ocenie Funduszu – na uznanie braku zagrożenia spłaty pożyczki, pod warunkiem ustanowienia odpowiedniego prawnego zabezpieczenia wierzytelności Funduszu.

Wnioski banków rozpatrywane były w dwóch rundach aplikacyjnych, z uwzględnieniem systemu oceny punktowej wniosku, zmodyfikowanego w 2011 r. przez Radę Funduszu w stosunku do systemu punktowego wprowadzonego w 2009 r. Obecnie ocena punktowa uzależniona jest od rodzaju wydatków inwestycyjnych oraz historii korzystania przez bank z pomocy finansowej ze środków z frbs. Usunięte zostały kryteria: współfinansowania inwestycji oraz wspólnych inwestycji.

7.2.2. Dotychczasowa działalność w ramach frbs

W latach 2001–2011 Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił 249 pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych na ogólną kwotę 409.190,0 tys. zł. W żadnym z przypadków nie wystąpiły problemy ze spłatą pożyczonych środków.

Na dzień 1 stycznia 2011 r. z 63 pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych korzystały 53 banki, a ich łączne zadłużenie z tytułu tych pożyczek wynosiło 109.411,3 tys. zł.

W 2011 r. Fundusz rozpatrzył wnioski 10 banków o udzielenie 12 pożyczek z frbs, na łączną kwotę 15.401,8 tys. zł.

Po dokonaniu weryfikacji wnioskowanych przez banki kwot pomocy, do końca 2011 r. Zarząd Funduszu podjął uchwały o udzieleniu pożyczek na łączną kwotę 15.085,0 tys. zł, z tego:

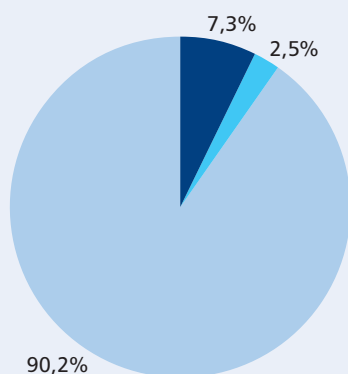
- 8 pożyczek na wsparcie procesów łączeniowych lub planowane inwestycje niezwiązane z procesem łączeniowym – na kwotę 13.978,0 tys. zł,
- 4 pożyczki na zakup akcji banku zrzeszającego – na kwotę 1.107,0 tys. zł.

W 2011 r. wypłacono z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych środki w łącznej kwocie 12.914,0 tys. zł.

Po uwzględnieniu dokonanych spłat oraz wypłat udzielonych pożyczek na koniec 2011 r. 55 banków korzystało z 73 pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych, a ich łączne zadłużenie z tytułu tych pożyczek wynosiło 88.075,0 tys. zł.

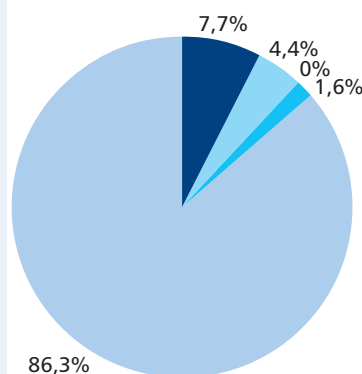
Przeznaczenie pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych udzielonych w 2011 r. przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Struktura pożyczek udzielonych w 2011 r. z frbs wg stanu na 31.12. 2011 r.

- zakup akcji banków zrzeszających
- koszty łączeniowe
- koszty niezwiązane z procesami łączeniowymi

Wykres 2. Struktura realizowanych inwestycji w ramach pożyczek udzielonych w 2011 r. z frbs wg stanu na 31.12.2011 r.

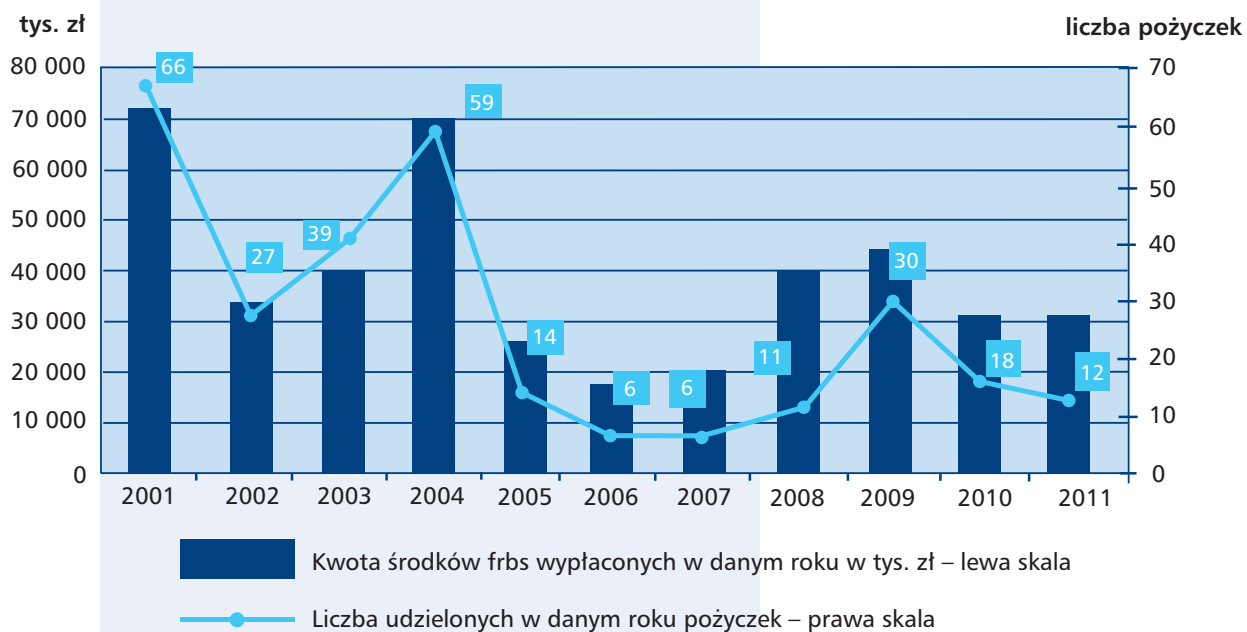

- nabycie lub modyfikacja programów i sprzętu informatycznego
- rozwój lub ujednoczenie technologii bankowej
- modyfikacja procedur finansowo-księgowych
- rozwój lub unifikacja produktów i usług bankowych
- inne inwestycje i koszty

Zdecydowana większość środków (86,3%) uzyskanych przez banki w ramach pożyczek z frbs w 2011 r. przeznaczona została na inne inwestycje i koszty dotyczące budowy, remontów i modernizacji budynków.

W latach 2001–2011 Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił 249 pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych na ogólną kwotę 409.190,0 tys. zł. W żadnym z przypadków nie wystąpiły problemy ze spłatą pożyczonych środków.

Wykres 3. Wypłaty środków pomocowych z frbs w latach 2001–2011

7.3. Prace nad usprawnieniem form pomocy

W 2011 r. Rada Funduszu wprowadziła modyfikacje do systemu udzielania zwrotnej pomocy finansowej ze środków funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych, których celem było zoptymalizowanie wykorzystania środków z frbs.

Uchwalone w 2011 r. przez Radę Funduszu zmiany systemu dotyczyły uproszczenia procedury przyznawania pomocy poprzez ograniczenie zakresu informacji przekazywanych przez banki, wprowadzenia możliwości udzielania bankowi za jego zgodą części wnioskowanej pożyczki, modyfikacji oceny punktowej wniosków, zmiany zasady wypłaty pożyczki w przypadku planowanych wydatków związanych z łączeniem oraz wydatków o charakterze inwestycyjnym, a także modyfikacji w zakresie terminów trwania poszczególnych etapów rozpatrywania wniosków.

W 2011 r. kontynuowano prace analityczne dotyczące rozszerzenia narzędzi pomocowych Funduszu, przygotowując nowe sposoby zabezpieczania udzielanej pomocy finansowej.

8. Monitorowanie i kontrola wykorzystania pomocy finansowej BFG oraz realizacja kontroli prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania banków

8.1. Monitorowanie i kontrola wykorzystania pomocy finansowej

Kontrola i monitorowanie banków korzystających z pomocy finansowej Funduszu prowadzone były z uwzględnieniem przepisów *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*, przepisów *ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających* oraz postanowień umów zawartych z bankami o udzieleniu pomocy finansowej.

W zakresie monitorowania banków korzystających z pomocy finansowej Funduszu przeprowadzono analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej banków oraz sprawdzano wywiązywanie się ze zobowiązań wynikających z zawartych umów. W banku korzystającym z pożyczki z funduszu pomocowego analizowano ponadto prawidłowość wykorzystania udzielonej pomocy, dokonywano ocen realizacji programu łączeniowego i monitorowano system zarządzania; w bankach korzystających z pomocy finansowej z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych dokonywano również ocen realizacji prognoz finansowych.

Przy monitorowaniu banków korzystających z pomocy finansowej Funduszu korzystano z rocznych sprawozdań finansowych banków i informacji przekazywanych zgodnie z postanowieniami umów, sprawozdawczości banków przekazywanej do Funduszu, informacji o działaniach wobec banków podejmowanych w trybie nadzoru przez KNF oraz ogólnodostępnych źródeł.

W 2011 r. kontrolą w siedzibie banków objęte były wyłącznie banki spółdzielcze korzystające z pomocy z frbs. W ramach kontroli tych banków, na podstawie zawartych umów, badano celowość wykorzystania środków pomocowych przeznaczonych na sfinansowanie planowanych wydatków.

8.1.1. Monitorowanie banków

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. monitorowano sytuację ekonomiczno-finansową oraz oceniano realizację zobowiązań wynikających z umów pożyczek 55 banków spółdzielczych korzystających z pomocy finansowej BFG, w tym jednego banku, który korzysta z pożyczki z funduszu pomocowego oraz z pożyczki z frbs oraz 54 banków korzystających z 72 pożyczek z frbs.

W 2011 r. monitorowaniem objęto 2 nowe banki, przy czym pomoc otrzymało 10 banków (12 pożyczek), w tym 8 banków korzystających z wcześniej udzielonych pożyczek.

Tabela 4. Liczba banków monitorowanych w 2011 r.

Banki korzystające z pomocy	Liczba banków			
	01.01.2011 r.		31.12.2011 r.	
	z funduszu pomocowego oraz z frbs	z frbs	z funduszu pomocowego oraz z frbs	z frbs
Banki komercyjne	–	x	–	x
Banki spółdzielcze	1	52	1	54
RAZEM	1	52	1	54
	53		55	

Na podstawie wyników monitorowania stwierdzono, że banki korzystające z pomocy finansowej Funduszu były wypłacalne i nie występowało zagrożenie spłaty zobowiązań wobec BFG. Realizacja programu łączeniowego przez bank korzystający z pożyczki z funduszu pomocowego nie odbiegała istotnie od przyjętych założeń.

8.2. Kontrole przeprowadzone w bankach

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w sześciu bankach korzystających z pomocy finansowej z frbs. Plan kontroli na 2011 r. został zrealizowany w całości. W wyniku przeprowadzonych kontroli – na podstawie analizy dokumentów potwierdzających poniesione wydatki oraz wizytacji placówek – stwierdzono, że banki wykorzystały pomoc finansową zgodnie z celami określonymi w *ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych (...)* oraz w umowach pożyczek.

8.3. Kontrola prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania banków

W 2011 r. w strukturze organizacyjnej Biura Funduszu wyodrębniony został Zespół Kontroli Danych, któremu powierzono nowe obowiązki w zakresie kontroli prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania banków, wprowadzone przepisami znowelizowanej *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*. Zgodnie z uprawnieniami ustawowymi, w drugim półroczu Fundusz zaczął przeprowadzanie kontroli prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania banków. Kontrole, zgodnie z ustawą o BFG, odbywały się zarówno w siedzibie Funduszu jak i w siedzibach banków.

Zgodnie z przyjętymi planami, w okresie tym przeprowadzono kontrole prawidłowości danych zawartych w systemach wyliczania 94 banków.

Tabela 5. Liczba banków, których dane zawarte w systemach wyliczania zostały skontrolowane w 2011 r.

Banki	Liczba kontrolowanych banków	
	kontrole zrealizowane w siedzibie Funduszu	kontrole zrealizowane w siedzibach banków
Banki komercyjne	7	1
Banki spółdzielcze	76	10
RAZEM	83	11

Plany kontroli prawidłowości danych w 2011 r. zostały zrealizowane w całości.

Kontrole realizowane w siedzibie Funduszu obejmowały sprawdzenie poprawności, kompletności oraz spójności danych niezbędnych do identyfikacji deponentów i należnych im kwot środków gwarantowanych. W ramach kontroli przeprowadzonych w siedzibach banków dokonano dodatkowo weryfikacji przedstawionych przez banki dokumentów źródłowych, a także prawidłowości stosowania przez banki definicji deponenta i środków gwarantowanych.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli zidentyfikowano najważniejsze problemy, za które uznano: niespełnienie przez banki wymogów formalnych związanych z przygotowaniem i przekazaniem danych do Funduszu, nieujmowanie w systemach wyliczania wszystkich klientów posiadających wierzytelności wobec banku lub wielokrotnego ujmowania tych samych klientów, braki danych klientów (m.in. nr PESEL, REGON, KRS, dat urodzenia, danych adresowych, aktualnych dokumentów tożsamości), błędne określanie wysokości środków gwarantowanych oraz nieprawidłowe stosowanie definicji deponenta, niespójność danych zawartych w systemach wyliczania z dokumentami źródłowymi.

Fundusz skierował do Prezesów banków oraz do wiadomości Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, Prezesa Związku Banków Polskich i Prezesa Krajowego Związku Banków Spółdzielczych pismo informujące o zidentyfikowanych w trakcie kontroli problemach w zakresie poprawności danych zawartych w systemach wyliczania.

Na mocy przepisów *ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym*, banki zostały zobowiązane do przeprowadzania testów systemów wyliczania i przekazywania wyników testów do Funduszu oraz Komisji Nadzoru Finansowego w terminie 14 dni od ich zakończenia. Zgodnie z wymogami ustawowymi pierwszy test systemów wyliczania banki były zobowiązane przeprowadzić nie później niż do 30 czerwca 2011 r.

Do Funduszu wpłynęły informacje od 623 banków, tj. od wszystkich banków prowadzących działalność. Z informacji banków wynikało, że przeprowadzone testy wskazały m.in. na braki danych identyfikacyjnych deponentów, w szczególności nr PESEL oraz aktualnych dokumentów tożsamości, nieujmowanie w systemie wyliczania danych o klientach posiadających rachunki nieaktywne oraz błędy w zakresie określenia kwot udziału w przypadku rachunków wspólnych klientów.

9. Działalność analityczna

9.1. Analizy sytuacji w sektorze bankowym i identyfikacja zagrożeń

Zadania analityczne BFG są realizowane na podstawie ustawowego prawa dostępu do informacji o bankach pozyskiwanych z NBP, KNF oraz samych banków. Bankowy Fundusz Gwarancyjny pozyskuje informacje o sytuacji banków z następujących źródeł:

- od Narodowego Banku Polskiego, na podstawie *Porozumienia w sprawie przedmiotu, zakresu, trybu i terminów przekazywania Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu informacji przez Narodowy Bank Polski* zawartego w dniu 27 grudnia 2007 r.,
- od Komisji Nadzoru Finansowego, na podstawie *Umowy o współpracy oraz o wymianie informacji między Komisją Nadzoru Finansowego a Bankowym Funduszem Gwarancyjnym* z dnia 12 czerwca 2008 r.,
- od banków na podstawie *Zarządzenia Prezesa NBP*; przy czym w 2011 r. na podstawie:
 - *Zarządzenia nr 12/2009 Prezesa NBP z dnia 7 lipca 2009 roku w sprawie zakresu, trybu i terminów przekazywania przez banki objęte obowiązkowym systemem gwarantowania informacji do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego*,
 - *Zarządzenia nr 7/2011 Prezesa NBP z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie zakresu, trybu i terminów przekazywania przez banki objęte obowiązkowym systemem gwarantowania informacji do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego*.

Na podstawie tych informacji Fundusz dokonuje oceny sytuacji finansowej sektora bankowego z uwzględnieniem sektora banków komercyjnych i spółdzielczych oraz poszczególnych podmiotów objętych systemem gwarantowania depozytów.

Wyniki analizy zagrożeń w sektorze bankowym z uwzględnieniem specyfiki banków komercyjnych i spółdzielczych przygotowywane są w cyklu kwartalnym, a rozpoczęte w 2011 r. analizy zagrożeń w sektorze banków spółdzielczych – w cyklu półrocznym. W opracowaniach tych zmiany ilościowe i jakościowe w sektorze bankowym przedstawiane są w przekroju podmiotowym (w ujęciu łącznym, w podziale na banki komercyjne i spółdzielcze, grupy banków oraz pojedyncze banki) oraz czasowym (jako trendy długookresowe oraz zmiany kwartalne i miesięczne). Analizowano zmiany w zakresie koncentracji rynku, segmentów klientów i produktów, struktury tworzenia dochodów banków oraz miejsc powstawania zagrożeń niewypłacalności. Zastosowane przekroje analityczne pozwoliły zidentyfikować źródła ryzyka i miejsca powstawania zagrożeń w sektorze bankowym, a wydłużenie horyzontu czasowego umożliwiło opis i badanie najważniejszych trendów.

Analiza kondycji sektora bankowego stanowi punkt odniesienia przy ocenie ryzyka w działalności poszczególnych banków, której celem jest wskazanie banków generujących największe zagrożenia.

Poza analizami kwartalnymi i półrocznymi, w Funduszu przygotowywana jest informacja miesięczna dotycząca sytuacji w sektorze bankowym. Sporządzona w formie tabelaryczno-graficznej, zapewnia szybki dostęp do syntetycznych informacji o aktualnej kondycji sektora bankowego.

Analiza sytuacji sektora bankowego i poszczególnych banków stanowiła podstawę do określenia propozycji wysokości stawek obowiązkowej opłaty rocznej i funduszu ochrony środków gwarantowanych na rok 2012. W analizach tych uwzględniono kondycję polskiego sektora bankowego (w tym poziom zagrożenia), a także propozycje Komisji Europejskiej, zmierzające do wzmocnienia pozycji systemów gwarancyjnych i ujednoczenia zasad ich funkcjonowania.

Propozycję wysokości stawek funduszu ochrony środków gwarantowanych i obowiązkowej opłaty rocznej na 2012 r. przedstawiono Radzie BFG, która ustaliła wysokość ww. stawek.

W analizach otoczenia makroekonomicznego szczególny nacisk położono na krajowe otoczenie makroekonomiczne i rynkowe, a także na kluczowe wydarzenia zewnętrzne mające wpływ na zachodzące w Polsce procesy realne i zmiany rynkowe, wpływające bądź mogące mieć wpływ na stabilność sektora bankowego oraz na rynek obligacji skarbowych. Przygotowywane opracowania umożliwiały ocenę warunków rynkowych dla realizowanych inwestycji w obszarze działalności skarbowej Funduszu.

9.2. Aktualizacja i rozwój bazy informacyjnej

Na podstawie Porozumienia z NBP Fundusz pozyskuje dane sprawozdawcze banków, przede wszystkim z Systemu Informacji Sprawozdawczej NBP. W 2011 r. prowadzono prace związane z rozpoczętym przez NBP procesem zmiany pakietu sprawozdawczego FINREP. W ramach prac związanych z bieżącą potrzebą aktualizacji sposobu wykorzystania danych sprawozdawczych opracowano specyfikacje oraz zdefiniowano i oprogramowano nowe agregaty standardowe i niestandardowe, a także raport standardowy dla systemu wczesnego ostrzegania.

Poza sprawozdawczością Systemu Informacji Sprawozdawczej, w 2011 r. drugim głównym źródłem informacji były dane przekazywane Funduszowi bezpośrednio przez banki na podstawie Zarządzeń nr 12/2009 oraz nr 7/2011 Prezesa NBP o wysokości wiarytelności deponentów i wysokości środków gwarantowanych przez BFG, dotyczące podstawy naliczania obowiązkowej opłaty rocznej i podstawy tworzenia funduszu ochrony środków gwarantowanych, a także dotyczące programów postępowania naprawczego. Na podstawie *Umowy o współpracy oraz o wymianie informacji między Komisją Nadzoru Finansowego a Bankowym Funduszem Gwarancyjnym*, która określa współpracę obu instytucji w zakresie realizacji zadań ustawowych oraz wymiany informacji, w 2011 r. Fundusz pozyskiwał informacje niezbędne dla prawidłowej identyfikacji zagrożeń w działalności poszczególnych banków, jak również o sytuacji w sektorze.

10. Działalność w zakresie inwestowania środków finansowych

Zgodnie z ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym Fundusz może nabywać jedynie papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski. Ponadto Fundusz może nabywać jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego oraz zakładać lokaty terminowe w NBP.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu płynności krótkoterminowej i efektywnego zagospodarowania w krótkim okresie wolnych środków zgromadzonych na rachunku bieżącym Funduszu w NBP, zawierano transakcje buy-sell back oraz lokowano środki w bonach pieniężnych NBP.

Niestabilna sytuacja na rynkach finansowych oraz eskalacja kryzysu zadłużeniowego w Europie Zachodniej zwiększały ryzyko niedopasowania założeń polityki inwestycyjnej do otoczenia makroekonomicznego oraz wystąpienia istotnych czynników zewnętrznych utrudniających jej realizację. W tych trudnych warunkach udało się osiągnąć lepsze od oczekiwanych efekty finansowe poprzez aktywne zarządzanie portfelem.

Realizując wszystkie zaplanowane na 2011 r. cele, Fundusz osiągnął wyższy niż planowano wynik finansowy. Wyniósł on 414,3 mln zł, tj. o 3,4% (13,7 mln zł) więcej w stosunku do wielkości planowanej. Przyczyniła się do tego przede wszystkim przyjęta w 2010 r. nowa polityka inwestycyjna i aktywne zarządzanie środkami finansowymi Funduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej pozwoliła uzyskać łącznie od początku jej stosowania dodatkowe przychody w kwocie 34,2 mln zł.

Drugim czynnikiem decydującym o dobrym wyniku finansowym w 2011 r. było efektywne zarządzanie kosztami.

W wyniku inwestycji dokonanych w 2011 r. nastąpiła zmiana stanu oraz struktury portfela. W porównaniu do 2010 r. nastąpił przyrost wartości nominalnej obligacji skarbowych oraz spadek wartości bonów skarbowych.

Tabela 6. Struktura portfela papierów wartościowych

	Udział w portfelu	
	31.12.2010	31.12.2011
Bony pieniężne NBP	0,03%	0,57%
Bony skarbowe	2,09%	1,31%
Obligacje skarbowe	97,88%	98,12%
RAZEM	100,00%	100,00%

11. Współpraca krajowa i zagraniczna

11.1. Współpraca krajowa

W 2011 r. Fundusz utrzymywał stałe kontakty z krajowym sektorem bankowym. Przedstawiciele BFG uczestniczyli m.in. w Walnym Zgromadzeniu Związku Banków Polskich i Forum Liderów Banków Spółdzielczych.

W ramach współpracy ze Związkiem Banków Polskich rozpoczęto badanie wizerunkowe sektora bankowego w Polsce pod nazwą *Badanie reputacji sektora bankowego*. Celem tego projektu jest m.in. zbadanie poziomu wiedzy w społeczeństwie o systemie gwarantowania depozytów oraz roli Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

W 2011 r. Fundusz uczestniczył w pracach legislacyjnych, których przedmiotem były projekty przepisów prawnych związanych bezpośrednio z funkcjonowaniem BFG: ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz niektórych innych ustaw, rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie nadania Statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w podmiotach objętych obowiązkowym systemem gwarantowania, zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego w sprawie zakresu, trybu i terminów przekazywania przez banki objęte obowiązkowym systemem gwarantowania informacji do BFG.

Projekt z dnia 8 grudnia 2011 r. *ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz niektórych innych ustaw* dotyczy utworzenia w BFG funduszu stabilizacyjnego jako odrębnego funduszu własnego, zasilanego wpływami z tytułu opłaty ostrożnościowej wnoszonej przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania środków pieniężnych, przeznaczonego na finansowanie wskazanych w projekcie działań pomocowych Skarbu Państwa. Projekt ten przewiduje również nowelizację *ustawy o Komitecie Stabilności Finansowej*, polegającą m.in. na rozszerzeniu składu KSF o Prezesa Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Ponadto BFG opiniował projekty zmian przepisów prawnych dotyczących krajowego rynku finansowego (m.in. projektu ustawy o zmianie ustawy *Prawo bankowe* w zakresie dotyczącym przekształcenia oddziału instytucji kredytowej w bank krajowy, projektu ustawy o *ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego i domu jednorodzinnego* w zakresie dotyczącym objęcia ochroną gwarancyjną środków pieniężnych zgromadzonych na mieszkaniowym rachunku powierniczym, projektu ustawy o *zmianie ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym oraz ustawy o rekapitalizacji niektórych instytucji finansowych*).

W zakresie analiz dokumentów związanych z pracami Komisji Europejskiej zajmowano się w szczególności projektem *dyrektywy zmieniającej dyrektywę w sprawie systemów gwarancji depozytów*.

W 2011 r. przedstawiciele BFG brali udział w wielu krajowych konferencjach i seminariach, takich jak Forum Bankowe 2011, Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach, Europejski Kongres Finansowy w Sopocie, Forum Finansowe Eurofi we Wrocławiu, seminarium Fundacji Rozwoju Bankowości Spółdzielczej. Podczas wielu z nich przedstawiciele Funduszu występowali z prezentacjami, uczestniczyli w debatach lub prowadzili dyskusje panelowe.

BFG zorganizował seminaria dla przedstawicieli krajowej sieci bezpieczeństwa finansowego. Ich tematyka dotyczyła proponowanych zmian w unijnej *dyrektywie w sprawie systemów gwarancji depozytów*, koordynacji prac związanych z gwarantowaniem depozytów w okresie sprawowania Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej oraz zasad gwarantowania depozytów w Szwajcarii. Na wszystkich tych seminariach prelegentami byli goście zagraniczni, a wzięli w nich udział przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego oraz Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

11.2. Współpraca zagraniczna

Prezes Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, pełniący funkcję członka Rady Wykonawczej – organu decyzyjnego Międzynarodowego Stowarzyszenia Gwarantów Depozytów (IADI) – trzykrotnie uczestniczył w jej posiedzeniach. Przedstawiciele BFG brali udział w pracach trzech komitetów IADI (Badań i Wytucznych, Konferencji i Szkoleń oraz Audytu) i czterech podkomitetów tej organizacji (Podkomitet ds. Kryzysu Systemowego, Wykluczenia Finansowego i Innowacyjności, Uporządkowanej Likwidacji Banków oraz Odzyskiwania Aktywów Banków).

W 2011 r. BFG reprezentowany był na dorocznym posiedzeniu Europejskiego Forum Gwarantów Depozytów (EFDI) oraz na posiedzeniach Komitetu Unii Europejskiej EFDI. Przedstawiciele Funduszu aktywnie brali udział w międzynarodowych konferencjach organizowanych przez IADI oraz EFDI, a także w seminariach organizowanych przez zagraniczne instytucje gwarantujące depozyty.

Przedstawiciele BFG uczestniczyli także w pracach innych gremiów europejskich: Grupy Roboczej do Spraw Usług Finansowych w Radzie Unii Europejskiej, Grupy Roboczej do Spraw Wczesnego Ostrzegania Komisji Europejskiej, grupy roboczej działającej przy Komisji Europejskiej (EIWG), przygotowującej propozycje legislacyjne w zakresie uporządkowanej likwidacji banków, a także w dialogu Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz Rady Unii Europejskiej, dotyczącym *dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów*.

Fundusz był reprezentowany na dorocznym posiedzeniu Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Instytutu Finansów Międzynarodowych (IIF), a także na konferencjach międzynarodowych, m.in. organizowanych przez Riksbank i Europejski Bank Centralny (*Bank Resolution*) oraz Bucharest Financial Forum (DGS Joint Financial Safety Net).

Przedstawiciele Funduszu byli uczestnikami szkoleń i seminariów organizowanych przez IADI, amerykańską Federalną Korporację Ubezpieczeń Depozytów (FDIC) oraz zagraniczne instytucje gwarantujące depozyty.

W 2011 r. Fundusz utrzymywał stałe kontakty z zagranicznymi instytucjami gwarantowania depozytów oraz ich zrzeszeniami, odbywając wizyty w kilku zagranicznych funduszach gwarantowania depozytów oraz goszcząc delegację z Serbskiej Agencji Gwarantowania Depozytów.

BFG podpisał również porozumienie o współpracy z Ukraińskim Funduszem Gwarantowania Depozytów w Kijowie. Porozumienie to ma formę memorandum i przewiduje m.in. rozwój współpracy w zakresie ekonomii i finansów, wymianę poglądów na temat usług finansowych, gwarantowania depozytów, postępowania z bankami zagrożonymi działającymi transgranicznie oraz promocji stabilnych systemów bankowych.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny podpisał także porozumienie w formie memorandum z FDIC. Memorandum ma ogólny charakter i przewiduje rozwój współpracy między BFG a FDIC w zakresie ekonomii i finansów, wymianę poglądów na temat usług finansowych, gwarantowania depozytów, procesu uporządkowanej likwidacji instytucji finansowych mających problemy z wypłacalnością, promocji sprawdzonych praktyk bankowych oraz innych kwestii związanych ze stabilnością finansową. Porozumienie zakłada wymianę doświadczeń poprzez dzielenie się wiedzą, organizację szkoleń i wymianę pracowników.

12. Działalność promocyjno-informacyjna

W 2011 r. zainteresowanie tematyką gwarantowania depozytów wśród klientów banków utrzymywało się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. Fundusz udzielał wszystkim zainteresowanym informacji dotyczących zasad funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów oraz udziału poszczególnych podmiotów finansowych w systemie gwarantowania. Kierowane do Funduszu zapytania telefoniczne oraz korespondencja dotyczyły spraw związanych z ewentualnym zawieszeniem działalności banków, w tym zasad realizacji gwarancji oraz sposobu i możliwości odzyskania zdeponowanych w bankach kwot w razie zawieszenia ich działalności. Fundusz otrzymywał również liczne pytania dotyczące szczegółowych zasad realizacji gwarancji, w tym w szczególności zasad gwarancji dla rachunków wspólnych, kwestii gwarancji dla działających w Polsce oddziałów instytucji kredytowych, w szczególności Polbanku EFG oraz dla Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych. We wszystkich sprawach deponenci otrzymali szczegółowe odpowiedzi na postawione pytania.

Informacje na temat polskiego systemu gwarantowania depozytów i działalności Funduszu dostępne były również na stronie internetowej BFG. W 2011 r. zanotowano większe niż rok wcześniej zainteresowanie witryną internetową BFG, szczególnie w IV kwartale. Było to spowodowane przede wszystkim zorganizowanym w tym czasie Walnym Zgromadzeniem Członków IADI oraz Doroczną Konferencją tej organizacji.

W 2011 r. zakończono prace nad nową – zarówno pod względem struktury jak i szaty graficznej – stroną internetową BFG, która zapewni łatwiejszy dostęp do informacji. Jej uruchomienie nastąpi na początku 2012 r.

W ciągu 2011 r. rozesłano do banków komercyjnych i zrzeszeń banków spółdzielczych ok. 2 mln sztuk nowych ulotek informujących o zmienionych zasadach systemu gwarantowania depozytów. W odpowiedzi na bieżące potrzeby zgłaszane przez banki przez cały rok dystrybuowano tablice informujące o przynależności banku do obowiązkowego systemu gwarantowania depozytów.

W 2011 r. wydano trzy kolejne numery czasopisma *Bezpieczny Bank*. Zaprezentowano w nich ponad 20 artykułów i 6 opracowań informacyjnych. Ich tematyka obejmowała m.in. zasady efektywnego gwarantowania depozytów, zmiany w europejskiej architekturze nadzoru nad systemem bankowym oraz kwestie związane z bezpieczeństwem banków i stabilnością systemu finansowego.

W ramach analizy rozwiązań systemowych w zakresie gwarantowania depozytów przygotowano analizy prezentujące: belgijski, bułgarski, fiński, malezyjski, rosyjski, szwajcarski i węgierski system gwarantowania depozytów. Informacje te zostały umieszczone na stronie internetowej BFG.

W okresie sprawozdawczym wydano kolejny *Biuletyn BFG*, zawierający treści uchwał Rady Funduszu dotyczących wysokości stawki procentowej na 2012 rok, określającej wysokość funduszy ochrony środków gwarantowanych tworzonych przez podmioty objęte obowiązkowym systemem gwarantowania oraz wysokości stawki procentowej obowiązkowej opłaty rocznej na 2012 rok, wnoszonej na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Biuletyn został rozesłany do wszystkich banków komercyjnych i spółdzielczych oraz umieszczony na stronie internetowej Funduszu.

BFG zamieścił w prasie ogólnopolskiej (*Wprost* oraz *Super Express*) materiały oraz artykuły informacyjno-promocyjne na temat zmian w systemie gwarantowania depozytów w Polsce. Publikacja w *Super Expressie* pozwoliła na dotarcie do około 1 miliona czytelników, których większość pochodzi z małych ośrodków miejskich oraz wsi i ma ograniczony dostęp do innych źródeł informacji o systemie gwarantowania depozytów.

W lutym 2011 r. zakończono kolejną edycję organizowanego przez Fundusz konkursu na najlepszą pracę licencjacką, magisterską i doktorską z zakresu systemów gwarantowania depozytów, problematyki działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego oraz bezpieczeństwa finansowego banków. Na konkurs wpłynęło 7 prac, z których jury nagrodziło jedną pracę magisterską i jedną doktorską. Wręczenie nagród odbyło się 16 czerwca 2011 r. w siedzibie BFG.

13. Wybrane dane finansowe

BILANS FUNDUSZU na dzień 31 grudnia 2011 r. i na dzień 31 grudnia 2010 r. w PLN

AKTYWA	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
Środki pieniężne	287.920,25	91.035,25
Środki pieniężne w kasie	2.928,36	3.038,22
Środki pieniężne na rachunku bieżącym	272.908,31	79.349,80
Środki pieniężne na rachunku specjalnym rozliczeń gwarancyjnych	1.798,65	1.798,65
Środki pieniężne Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	10.284,93	6.848,58
Należności od instytucji finansowych	131.584.409,20	152.876.968,19
Należności od banków z tytułu:	131.584.409,20	152.876.968,19
– udzielonych pożyczek z funduszu pomocowego	43.518.752,23	43.495.842,53
– udzielonych pożyczek z funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych	88.065.656,97	109.381.125,66
Należności od budżetu państwa	28.563,00	–
Pozostałe należności i roszczenia	2.246,23	619,72
Papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	8.324.237.929,53	7.154.939.790,07
Dłużne papiery wartościowe	8.324.237.929,53	7.154.939.790,07
– banków	47.236.400,45	2.348.630,22
– Skarbu Państwa	8.277.001.529,08	7.152.591.159,85
Wartości niematerialne i prawne	1.123.889,61	818.786,30
Rzeczowy majątek trwały	61.603.258,16	61.500.261,10
Rozliczenia międzyokresowe	122.949,68	81.906,50
AKTYWA RAZEM	8.518.991.165,66	7.370.309.367,13

PASYWA	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
Zobowiązania	1.008.817,60	1.095.353,65
Pozostałe zobowiązania	1.008.817,60	1.095.353,65
Rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody	3.106.175,43	2.658.023,90
Rezerwy	2.836.803,45	2.257.291,84
Fundusz statutowy	1.637.025.547,68	1.637.025.547,68
Fundusz zapasowy	666.604.353,56	666.604.353,56
Fundusz pomocowy	5.617.052.352,88	4.519.787.059,52
Fundusz pomocowy do wykorzystania	5.573.552.352,88	4.476.287.059,52
Fundusz pomocowy wykorzystany	43.500.000,00	43.500.000,00
Fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych	123.409.688,87	123.409.688,87
Fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych do wykorzystania	35.334.636,66	13.998.372,50
Fundusz restrukturyzacji banków spółdzielczych wykorzystany	88.075.052,21	109.411.316,37
Fundusz środków uzyskanych z mas upadłości	53.623.031,52	53.623.031,52
fundusze specjalne i inne pasywa	10.284,93	6.848,58
Wynik finansowy	414.314.109,74	363.842.168,01
PASYWA RAZEM	8.518.991.165,66	7.370.309.367,13

POZYCJE POZABILANSOWE

na dzień 31 grudnia 2011 r. i na dzień 31 grudnia 2010 r.

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
Zobowiązania warunkowe	4.570.000,00	2.399.000,00
pozostałe zobowiązania	4.570.000,00	2.399.000,00
Należności warunkowe	460.389,67	460.389,67
z tytułu wierzytelności zgłoszonych do masy upadłości	460.389,67	460.389,67

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU
za lata kończące się odpowiednio dnia 31 grudnia 2011 r.
i dnia 31 grudnia 2010 r.

	2011 r.	2010 r.
Przychody z działalności statutowej	768.448,44	1.181.588,49
Przychody z tytułu odsetek	768.335,43	1.181.474,23
Przychody z tytułu odsetek za opóźnienia w spłatach przez banki pożyczek i odsetek od pożyczek	113,01	114,26
Wynik działalności statutowej	768.448,44	1.181.588,49
Wynik na operacjach finansowych	441.315.785,57	384.514.981,11
Papierami wartościowymi	441.308.921,79	384.506.413,85
Pozostałych	6.863,78	8.567,26
Koszty działalności Funduszu	(26.455.328,41)	(21.283.337,18)
Usługi obce	(5.139.948,33)	(3.424.468,54)
Wynagrodzenia	(14.767.461,67)	(12.899.582,60)
Narzuty na wynagrodzenia	(1.623.023,65)	(1.456.097,28)
Pozostałe	(4.924.894,76)	(3.503.188,76)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	(2.503.528,02)	(2.141.810,63)
Rozwiązanie rezerw i zmniejszenia dotyczące aktualizacji	573.414,12	–
Pozostałe przychody	617.582,26	1.571.799,94
Pozostałe koszty	(2.264,22)	(1.053,72)
Wynik działalności operacyjnej	414.314.109,74	363.842.168,01
Wynik finansowy Funduszu	414.314.109,74	363.842.168,01

**OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
O SKRÓCONYM SPRAWOZDANIU FINANSOWYM
DLA RADY MINISTRÓW, MINISTRA FINANSÓW,
RADY FUNDUSZU I ZARZĄDU
BANKOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO**

Załączone skrócone sprawozdanie finansowe Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (zwanego dalej „Funduszem”), z siedzibą w Warszawie, ul. Ks. Ignacego Jana Skorupki 4, zostało sporządzone przez Zarząd Funduszu na podstawie zbadanego pełnego rocznego sprawozdania finansowego Funduszu za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. („Sprawozdania Finansowego”). Sprawozdanie Finansowe Funduszu zostało sporządzone zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (Dz. U. nr 236, poz. 1631 z 2008 roku) oraz Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Badanie Sprawozdania Finansowego Funduszu, na podstawie którego sporządzono skrócone sprawozdanie finansowe, przeprowadziliśmy stosownie do przepisów rozdziału 7 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz Krajowych Standardów Rewizji Finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów. W dniu 12 marca 2012 r. wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń o Sprawozdaniu Finansowym Funduszu.

Naszym zdaniem załączone skrócone sprawozdanie finansowe Funduszu jest we wszystkich istotnych aspektach zgodne w zaprezentowanym zakresie ze Sprawozdaniem Finansowym Funduszu, które stanowiło podstawę jego sporządzenia.

Dla pełnego zrozumienia sytuacji majątkowej i finansowej Funduszu oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r., należy czytać pełne Sprawozdanie Finansowe Funduszu, wraz z opinią i raportem z badania biegłego rewidenta dotyczącymi tego Sprawozdania Finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński
Członek Zarządu
PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 12 marca 2012 r.

*PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.,
Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
T: +48 (22) 523 4000, F: +48 (22) 523 4040, www.pwc.com*